

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

ODBORNÝ POSUDEK závěrečné písemné práce

Program: Doktorský¹
Obor: Taneční umění¹
Student: INDRÁKOVÁ Tereza, MgA.
Název práce: Tanec v současné izraelské společnosti
Vedoucí diplomní práce: STAVĚLOVÁ Daniela, doc. Mgr., CSc.
Oponent diplomní práce: GREMLICOVÁ Dorota, prof. Mgr., Ph.D.
NOSEK Bedřich doc. PhDr., CSc.
PETIŠKOVÁ Ladislava, PhDr.

Klasifikace³

	A	B	C	D	E	F
Formulace cílů práce		x				
Volba metodiky zpracování		x				
Splnění cílů práce			x			
Originalita práce	x					
Práce s daty a informacemi			x			
Členění textu do odstavců a kapitol			x			
Náležitosti odborného textu			x			
Struktura textu			x			
Srozumitelnost textu, úroveň jazykového zpracování				x		
Přesnost formulací				x		
Formální zpracování, celkový dojem			x			

Další připomínky a vyjádření

1. Ve své disertační práci Tereza Indráková shrnula poznatky a zkušenosti, kterých nabyla během řady let svých kontaktů s izraelskou taneční scénou, izraelskou kulturou a současnou společností. Je v ní patrná intenzita a soustavnost tohoto jejího zájmu, snaha pochopit izraelskou společnost v celistvosti, a to jak prostřednictvím živé zkušenosti, tak studia, zaměřeného historicky, kulturně, jazykově i tanečně. Vedle obsáhlého souboru odborné literatury opřela Tereza Indráková svoji práci i o řadu rozhovorů, které vedla s aktéry izraelského tance na různých úrovních. Tento hluboký ponor do izraelské reality je základem toho, co je na předložené práci nejcennější: podrobný obraz místa tance v izraelské kultuře, jeho podob, souvislostí mezi podobou tance, jeho hodnotami a oceněním a strukturou izraelské kultury a společnosti. Autorka odkrývá barvitý svět tance, který se uplatňuje jednou jako projev vitality národa nově sestaveného z imigrantů z celého světa, jednotící prvek napomáhající utváření národní identity, jindy jako prostředek pro vyjádření individuality a nezávislosti. Ukazuje tanec jako

¹ neplatné odmažte nebo škrtněte

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

manifestaci příklonu k současnosti, modernitě i jako součást náboženského života, tanec začleněný do živého prostředí velkoměsta i tanec podtrhující únik z civilizace k prostému venkovskému způsobu života. Je zřetelné, že jednotlivé podoby izraelského tance autorka osobně zažila a prožila, což jejím reflexím dává autenticitu. Zároveň však osobní angažovanost a zjevná náklonnost ke světu izraelského tance někdy ztěžují nalezení objektivního odstupu a brání kriticky, nezávisle některé jevy hodnotit. Obsažnost práce dále podporují obrazové materiály a další přílohy (rozhovory v plném znění).

2. V dalších parametrech je disertační práce Terezy Indrákové v různé míře problematičtější. Jeden problém jsem již naznačila. Autorka spojila historickou metodu s metodami taneční antropologie (především zúčastněné pozorování), ne vždy se jí však podařilo udržet kritický odstup, spojit etické a emické hledisko. Týká se to např. hodnocení a charakteristiky tanečního jazyka Gaga. Ve svých soudech někdy příliš podléhá izraelským zdrojům (literatuře a autoritám) a nekoriguje je prostřednictvím jiných reflexí daných jevů. To se projevuje např. v interpretaci přesunu vzorů izraelského tance z německého výrazového tance k americkému modern dance po 2. světové válce nebo u charakteristiky východisek a možností taneční notace Eshkol-Wachman. Na řadě míst se vyhnula tomu, aby se pokusila slovně výstižně charakterizovat povahu různých tanečních projevů, stylů, specifik a kvalit (opět např. u jazyka Gaga) a tím ještě posílit své závěry o spojitosti mezi určitými podobami tance a určitými hodnotami, kvalitami a specifiky izraelské kultury a společnosti. Zatímco v Úvodu celkem jasně stanovuje záměry své práce, postrádám v něm jasné vymezení toho, jakým druhem tance se rozhodla zabývat a proč. Tou volbou je zřejmě tanec jako podívaná, ale komentář a vysvětlení chybí. V Závěru nenalzáme souhrnné postižení studované problematiky v podobě strukturovaných charakteristik a závěrů.
3. U některých jevů se nabízí hlubší interpretace, např. u fenoménu umělého vytváření lidových/národních tanců, v němž jsou patrné analogie s idejemi národních hnutí 19. století nebo čechoslovakismu po roce 1918 u nás. Některé závěry, které autorka formulovala, jsou sporné – např. o vztahu výrazového tance k tradici a minulosti. Mnozí představitelé výrazového tance nejen, že ve své tvorbě revokovali prostřednictvím tance minulost (Kurt Jooss např. v díle Pavana za mrtvou infantku), ale byli i iniciátory hlubšího zájmu o studium tanečních tradic, historických podob lidového tance a zároveň z prostředí výrazového tance vycházel hlavní proud studia a znovuoživení tzv. historických tanců.
4. Text vychází, jak již bylo řečeno, z obsáhlého souboru prostudovaných materiálů a shromážděných poznatků. Postrádám nicméně některé texty, konkrétně hesla z šestidílné International Encyclopedia of Dance editorky Selmy Jeanne Cohenové nebo nějaké studie zabývající se problematikou tance v kulturní politice, spojitostí mezi tancem a ideologiemi apod., které by autorce pomohly interpretovat některé pozorované skutečnosti.

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

5. Volba citací na některých místech argumentaci nepodporuje, v poznámkách se objevují zbytečné informace a žádoucí čtenář nenalézá. Nespecificky a nejasně pracuje autorka s některými pojmy, které by pro srozumitelnost a přesvědčivost argumentace měly být jednoznačně uchopeny. Týká se to pojmů nezávislý tanec; etnický, lidový a národní tanec bez jasného rozlišení; novodobý tanec, pojem poplatný poválečné politické situaci, místo modernistický, Ausdruckstanz nebo dokonce German Dance místo výrazový tanec; klasický balet. Někdy neadekvátnost pojmů vyplývá z anglicky psaných zdrojů – označení metody Émile Jaques-Dalcroze jako eurythmics se používá jen v anglickém kontextu, sám autor metodu označoval nejčastěji jako rytmickou gymnastiku a stejný pojem je užíván i v češtině. Bez vysvětlení se objevují pojmy populární tanec (zřejmě z anglického popular dances) a anglické pojmy artistic a concert dance. Jiným způsobem je problematické užívání adjektiva izraelský v době před založení izraelského státu. Někdy je sporné přiřazení určitého pojmu jako charakteristiky – Baruch Agadati nemůže asi být jednoznačně označen za představitele výrazového tance Labanovského typu.
6. Další „rezervy“ textu zřejmě vyplývají z určitého spěchu při jeho psaní a nedostatečné závěrečné korektury (zatímco o dlouhodobém a soustavném studiu, které mu předcházelo, není sporu). Týká se to struktury textu, v níž chybí důsledná provázanost jednotlivých částí, provázanost informací, argumentů a stanovisek. Některé formulace, věty, pasáže se opakují, jinde se odkazuje na neexistující kapitoly (s. 173, pozn. 138). Pojmy jsou objasňovány později, než je jejich první výskyt, u některých, které by osvětlení potřebovaly, chybí (permakultura). Pořadí kapitol je nespojité a tím se narušuje i vývoj textu jako celku. Chybí jednota v koncepci určitých struktur – např. u většiny osobností je součástí stručný životopis, u Gertrud Krausové, jedné ze stěžejních, však chybí. Kapitola 6 je celkově špatně formulovaná a myšlenkově nejasná. S tím souvisí nejednotná úprava např. citací (česky, anglicky, v uvozovkách, bez uvozovek, kurzívou). Slabší stránkou textu je také jazyková podoba, počínaje stylistikou, výstižností formulací a zvolených výrazů. Vyskytují se chyby v předložkových vazbách a ve stavbě vět. Samostatným problémem je zacházení s vlastními jmény a názvy. U ženských jmen chybí přechýlení, což vede i k tomu, že není jasné, zda se jedná o muže či ženu, nebo se autorka sama v tomto určení zmýlí (Mensendieck byla dr. Bess Mensendiecková). Vlastní jména jsou špatně skloňována, nebo častěji chybně nejsou skloňována vůbec. Pro odborný text nepřipustně se objevují jen křestní jména. Názvy institucí a děl jsou psány různě, není odlišen originální název (v hebrejštině nebo anglicky?), vyskytují se různé zkratky a ty jsou navíc skloňovány (do Batshevy, myšleno do souboru Batsheva Dance Company). Nelze používat označení Suzanne Dellal pro, v případě českého překladu, Centrum Suzanne Dellalové apod. V odborném textu je také na místě používat přednostně minulý čas sloves všude, kde to dává smysl (přítomný čas naopak v některých místech zcela má).

AMU = DAMU + FAMU + HAMU

7. Předložená disertační práce není zcela dotaženým dílem. Přes zmíněné nedostatky však podle mého názoru splňuje parametry takové práce, přináší nové poznatky, založené na podrobném studiu materiálů i živé materie, tyto poznatky jsou postiženy v souvislostech a práce poskytuje ucelený pohled na studovanou problematiku. Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě

1. Jak se v izraelské taneční kultuře uplatňují společenské tance evropského typu?
2. Shrňte účely, kterým typy tance, které zachycujete ve své práci, v současné izraelské společnosti slouží.
3. Vysvětlete pojmy lidový/etnický/národní tanec, jak by mohly adekvátně sloužit ve Vašem textu.

Celkové hodnocení

Práci k obhajobě: **doporučuji¹**

Navrhuji hodnocení: **C²** (*pouze oponent*)

Datum: 23.09.2015

.....
Dorota Gremlicová

2 neplatné odmažte, nebo platné zakroužkujte

3 Klasifikační stupnice

- A - výborný výkon převyšující daná kritéria
- B - nadprůměrný standard s minimem chyb
- C - průměrný výkon s přijatelným počtem chyb
- D - přijatelný výkon s větším počtem chyb
- E - výkon vykazuje minimální naplnění kritérií
- F - nepřijatelný výkon